

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Rakennusvalvonta, yksityistiet ja ympäristönsuojelu

	TP 2024	MTA 2025	TA 2026	Muutos%	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	131 488	106 952	100 757	-5,8 %	100 757	100 757
Toimintakulut	-429 700	-402 581	-410 337	-1,9 %	-417 447	-423 948
Toimintakate yhteensä	-298 212	-295 629	-309 580	-4,7 %	-316 690	-323 191

Vastuuhenkilö: Tekninen palvelupäällikkö

Vastuualueen toiminta:

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu hoitavat toimialueeseensa kuuluvia, lakisääteisiä viranomaistehtäviä. Lisäksi vastuualueeseen kuuluu kunnalle kuuluvat, yksityistieihin liittyvät tehtävät, kuten yksityistieavustukset. Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnassa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa kaavoituksen noudattamista sekä huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan alueidenkäyttölaissa ja rakentamislaisissa tai niiden nojalla annettuja säännöksiä ja määräyksiä. Rakennusvalvonnan tehtävien keskeisinä tavoitteina on varmistaa, että rakentaminen kunnassa tapahtuu turvallisesti, terveellisesti ja suunnitelmallisesti voimassa olevan lainsäädännön, kaavamääräysten ja hyvän rakentamistavan mukaisesti sekä edistää kestävää ja laadukasta rakennettua ympäristöä.

Rakennusvalvonta vastaa rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä valvoo rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa säännösten mukaisesti. Rakennusvalvonta antaa myös kunnassa tarvittavaa rakentamisen yleistä ohjausta ja neuvontaa.

Ympäristönsuojelun tavoitteena on edistää kestävästi kehittyvää, terveellistä, viihtyisää sekä luontosuhteiltaan monimuotoista luonnonympäristöä panostamalla lupa- ja valvontatehtäviin sekä toteuttamalla pitkän aikavälin ympäristönsuojelun edistämissuunnitelmaa. Ympäristönsuojelun viranhaltijatehtäviä hoitaa ympäristötarkastaja.

Toimintaympäristö ja näkemys tulevast:

Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025 ja korvasi vanhan maankäyttö- ja rakennuslain rakentamiseen liittyvät säädökset. Lakia täydentävien asetusten valmistelu on edelleen kesken. Lainsäädännön uudistaminen on aiheuttanut muutoksia muun muassa rakentamisen lupamuotoihin ja luvanvaraisuuteen, suunnittelijoiden ja työnjohtajien vaatimuksiin sekä lupahakemuksen sisältöön. Rakentamislain säädökset tietomallimuotoisen suunnitelman sisällyttämisestä rakentamislupahakemukseen sekä määräajasta lupahakemuksen käsittelylle tulevat voimaan 1.1.2026.

Rakentamislain tuomat muutokset vaikuttavat toimintaympäristöön ja toimintaan. Uusi lainsäädäntö asettaa kunnalle velvoitteita uudistaa toimintaa, asiakirjoja ja järjestelmiä. Kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen rakentamislain mukaiseksi on kesken. Muuttuneet lupamuodot ja luvanvaraisuudesta laissa vapautetut rakennuskohteet lisäävät rakennusvalvontaan kohdistuvia neuvontapyyntöjä.

Rakennuksen tietomallien sisällyttäminen rakentamislupahakemukseen edellyttää kuntaa hankkimaan ohjelmistoja ja päivittämään nykyisiä järjestelmiä tietomallien käsittelyä varten. Lisäksi laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä velvoittaa kuntien rakennusvalvonnat toimittamaan rakentamiseen liittyvät lupatiedot valtakunnalliseen järjestelmään kansallisesti yhtenäisessä muodossa. Tämä lisää tarvetta henkilöstön koulutukseen ja ohjelmistohankintoihin. Muutosten toteuttaminen tiukassa aikataulussa rakennusvalvonnan päivittäisen työn ohella ja nykyisillä resursseilla on haastavaa.

Vaikka ilmastosuunnitelman laadinta ei ole enää lakisääteisesti sitova toimenpide, Vesilahden jo olemassa olevan ilmastotiekartan päivittämiseen on varauduttava tulevaisuudessa. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen lisäksi on entistä tärkeämpää ilmastomuutoksen vaikutuksiin sopeutuminen sekä luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Lisäksi vihreä siirtymä ja kiertotalouden lisääntyminen tuo muutoksia toimintaympäristöön, mikä osaltaan vaatii lupakäsittelijän perehtyneisyyttä ja kouluttautumista etenkin muuttuvaan lainsäädäntöön liittyen.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta:

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan on tarkoitus varmistaa, että toimialojen ja kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista. Kuntalain mukaan valtuuston tulee hyväksyä perusteet sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Vesilahden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa 31.8.2020 §40.

Vesilahden kunnan hallintosäännön 9. luvun 2 §:n mukaan lautakunnat vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle. Vesilahden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan toimialajohtajan tehtävä on varmistaa toimialansa valvonnan asianmukaisuus kunnan voimassa olevien ohjeiden mukaisesti ja esihenkilöt ohjaavat ja valvovat alaistensa toimintaa.

Kunnan strategia, talousarvio, hallintosääntö ja visio toimivat keskeisinä toimintaa ohjaavina asiakirjoina. Strateginen johtaminen ja kehittäminen pohjautuvat valtakunnallisiin, seudullisiin sekä kunnan suunnitelmiin, sääntöihin ja ohjeistuksiin. Suunnitelmia ja ohjeistuksia päivitetään vuosittain tai tarvittaessa.

Lautakunta seuraa viranhaltijoiden tekemiä päätöksiä ja kunnanhallitus seuraa lautakuntien päätöksiä. Asianosaisilla ja kuntalaisilla on mahdollisuus tehdä oikaisuvaatimus kunnan päätöksistä tai kantelu aluehallintovirastolle kunnan toiminnasta.

Vesilahden kunnan hallintosäännön 8. luvun §2 mukaan toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista säännöllisesti. Lautakunnalle raportoidaan talouden toteutumasta kunnanhallituksen hyväksymän täytäntöönpano-ohjeen mukaisesti. Koko vuoden seuranta tapahtuu ohjeiden mukaisesti tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa. Lautakunta päättää ostolaskujen hyväksyntäoikeuksista talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Vesilahden kunnassa on käytössä Granite-järjestelmä. Graniten avulla toteutetaan sekä kokonaisvaltaisen riskienhallinnan (toiminnalliset, taloudelliset, tekniset, maine- ja muut riskit) että työsuojelun riskien seuranta. Ohjelmalla tehdään ”läheltä piti” –tilanteiden ilmoitukset sekä nimettömät väärinkäytösilmoitukset (ilmoittajansuojelukanava). Tietosuojaa koskeva vaikutusten arviointi (DPIA) tehdään myös järjestelmän avulla.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 12.6.2023 §86 Vesilahden kunnan valmiussuunnitelman ja toimialat päivittivät valmiussuunnitelmansa syksyn 2023 aikana. Alueellisen evakointisuunnitelman laatiminen on käynnistynyt vuoden 2024 aikana osana sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen yhteensovittamisesta vastaavan ryhmän työskentelyä.

Vesilahden kunta on yhtenä Tampereen kehyskuntana mukana seudun ICT-yhteistyössä. Tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvää osaamista tulee säilyttää ja kehittää myös Vesilahden omassa organisaatiossa.

Toimiala vastaavat omien sopimustensa osalta sopimusvalvonnasta.

Hallintosäännössä on määritelty ratkaisuvallat hankintojen ja luovutusten osalta. Kunnan hankinnoissa käytetään pääasiassa Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy:n kilpailuttamia sopimustoimittajia. Mahdolliset kilpailuttaminen toteutetaan hankintalain ja Vesilahden kunnan hankintaohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus hyväksyi yhteisen kehyskuntien hankintaohjeen 3.6.2024 §114.

Informatiiviset tunnusluvut:

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Rakennusvalvonta					
Rakentamisluvat (kpl)	*	50	50		
Maisematyöluvut (kpl)	*	15	15		
Jatkoajat (kpl)	19	30	20		
Katselmukset (lupaehtokatselmukset / muut katselmukset, kpl)	259*	150/50	150/50		
Poikkeamisluvat (kpl)	*	10	10		
Käyttöön otetut asunnot (kpl)	8	15	15		
Kunnossapitoavustusta saavat tiekunnat (kpl)	94	63	60		
Asiakastyytyväisyyden kokonaisarvosana (4- 10) **	8,46	**	8,0		
Ympäristönsuojelu					
Lausunnot	28	30	30	30	30
Ympäristö- ja maa-aineslupapäätösten määrä vuodessa	0	1	1	1	1
Vesihuollon toiminta-alueiden jälkiliittyneiden määrä	***	2	2	2	2
Valvontaohjelman mukaisten tarkastusten määrä	***	15	15	15	15
Muut tarkastukset ***	***	***	5	5	5

* Informatiivisten tunnuslukujen mittarit muuttuneet uuden rakentamislain myötä

** Mittaus suoritetaan aina seuraavan vuoden alussa

*** ei aiemmin mitattu